

:: દર્દી તથા સંગાસંબંધી માટે દવા સારવાર અંગે જીયના ::

- માનસિક રોગ માટેની દવાઓ દેન કે તોંધની દવા નથી, પરંતુ સામાન્ય રીતે દર્દીને દવા શરૂ કર્યા પછી થોડા દિવસમાં નીચે પ્રમાણે લક્ષણો .. જેવા કે થોડી વધારે તોંધ આવવી, દેન જેવું લાગતું, સૂરતી તથા નબળાઈ લાગવી, કબજુયાત થવી, હાથ પગમાં કડકપણાના અનુભવ, ધૂજારી લાગવી, ઉભા થતી વખતે ચક્કર આવવા વગેરે દેખાય છે. આ બધા લક્ષણો બતાવે છે કે દવાની અસર પણ થશે. જરૂર લાગે વધુ જાણકારી માટે તમારા ડોકટરનો સંપર્ક કરવો. કોઈ દવાનું રીએક્શન આવતું હોય તો તેની જાણ ડોકટરને તરત જ કરવી. દવાથી થતી આડઅસરો દર્દી ની તાસીર પર આધાર રાખે છે. તેમાં ડોકટર જવાબદાર નથી.
- દવા ડોકટરે જણાવ્યા પ્રમાણે જ સંગાસંબંધીઓએ જાતે, પોતાની હાજરીમાં સમયસર દર્દીને આપવી. દર્દી પર દવા યાદ કરીને લેવાની જવાબદારી રાખવી નહીં. દર્દી દવા લેતા ન હોય તો તેની જાણ ડોકટરને કરવી.
- ડોકટરે જણાવેલ સમય પછી તપાસ કરાવ્યા બાદ જ દવાઓ ચાલુ રાખવી, ડોકટરની સલાહ વગર દવા બંધ કરવી નહીં.
- દવાઓ પોતાની જાતે ડોકટરને પૂછ્યા વગર ચાલુ બંધ અથવા વધઘટ કરવાથી નુકશાન થવાની શક્યતા રહે છે.
- ડોકટરને બતાવ્યા વગર જુની દવા ચાલુ કરવી નુકશાન કરી શકે છે. જુના પ્રિસ્ક્રીઝન ઉપર દવા ખરીદવી નહીં. દર્દીને લાવી શકાય તેમ ન હોય તો સગા સંબંધીઓ એ પણ ડોકટરને મળી જયું.
- દવા ડોકટરને બતાવ્યા બાદ જ શરૂ કરવી, એક દર્દીની દવા બીજા દર્દીને આપવી સલાહ ભરેલ નથી.
- માનસિક બિમારી મટી ગયા પછી ફરી હુમલા થવાની સંભાવના વધારે રહેતી હોય છે. માટે દર્દી બિલક્કુલ સાજે થઈ જાય તો પણ દવા ચાલુ રાખવી અત્યંત જરૂરી છે. દવા કેટલો સમય ચાલુ રાખવી તે તમારા ડોકટર નક્કી કરશે.
- ડોકટરને ફરી મળવા આવતી વખતે વધેલી દવાઓ તથા રીપોર્ટના કાગળ સાથે લઈ આવવા. બીજા ડોકટર પાસે સારવાર માટે જતી વખતે આ ફાઈલ અવશ્ય બતાવવી કે જેથી બીજા ડોકટરને દર્દી અંગે સચોટ માહિતી મળે અને સારવાર સરળ રહે.
- દવા ચાલુ હોય એ દરમિયાન ડોકટરની સલાહ વગર વાહન ચલાવવું નહીં.
- અન્ય શારીરિક બિમારી માટે દવા લેવાની જરૂર પડે તો માનસિક રોગની દવાઓ ડોકટરની સલાહ વગર બંધ કરવી નહીં.
- બીજુ દવાઓ તથા સારવાર ચાલતી હોય તો તે તથા અન્ય જુના રીપોર્ટ ડોકટરને ભૂલ્યા વગર બતાવવા તથા જણાવવા.
- માનસિક રોગોની દવાઓ લાંબો સમય ચાલુ રાખવાથી તેના બંધાણી થઈ જવાતું નથી. આ દવાઓ ચાલુ હોય અને ગાર્ભધારણ રહે તો તુરંત જાણ કરવી.
- માનસિક રોગોની દવાની સારી અસર આવતા ૨-૩ અઠવાડીયા લાગે છે. અમૃક કિરસામાં દિવસોમાં વધઘટ થઈ શકે છે. આથી દર્દીના સગા સંબંધીઓ એ થોડી ધીરજ રાખવી.
- સારવાર દરમિયાન દવા ઉપરાંત સગાસંબંધીઓના સહકાર, હકારતમક આભિગામ, માનસિક બિમારી અંગેની સાચી સમજ અત્યંત જરૂરી છે.
- દર્દીને સંબંધિત માહિતી ગૃહી રહેતી હોય છે માટે કોઈપણ સંવેદનશીલ બાબતો જણાવવી એ દર્દીના હિતમાં છે.

માનસિક બિમારી અંગે ઉપયોગી માહિતી

- માનસિક બિમારી એ અન્ય શારીરિક બિમારીઓ જેવી છે. જેની સારવાર થઈ શકે છે.
- માનસિક બિમારી કોઈપણ જાતિ, ધર્મ કે સમાજના તમામ વર્ગના વ્યક્તિ ને થઈ શકે છે.
- માનસિક બિમારી એ ભૂતપ્રેત -પિશાચ-ડાકણ-મેલીવિદ્યા-દેવીશાપને કારણે થાય છે એ માન્યતા તદ્દન ખોટી છે.
- માનસિક બિમારી એ મગજમાં થતા રસાયણોના અસંતુલનને કારણે થાય છે તેમાં કેટલીક વાર આનુંગાશિક કારણો પણ જવાબદાર હોય છે.
- માનસિક બિમારી એટલે (ગાંડપણ) એ ભૂલ ભરેલી માન્યતા છે.
- સતત માનસિક તણાવ / તાણ / તિંગતા વધારવામાં ભાગ ભજવતા હોય છે.
- લગ્ન એ માનસિક રોગોનો ઈલાજ નથી.

